

TAPOLCZAI LAPOK

EZELOTT: TAPOLCZA ES VIDEKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 filler.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Szabad tanítás.

Kár, hogy a pécsi szabadtanítás kongresszusa ádáz, sőt gyűlöletes politikai tüntetésnek vált színhelyévé, amely tüntetés éle épen azon férfi ellen irányult, aki mindenha a felvilágosodás és a kultúra uttörő bajnoka volt. Csak valami rossz szellem sugallhatta ami ifjonti szociológusainknak, hogy ezt a botrányt megcsinálják, a melylyel kockára tették az egész kongresszus eredményét és minden esetre ártottak s kongresszusi határozatok komolyságának. Csak nem gondolják ami maroknyi „modern” szociológusaink, hogy a maguk izlése szerint tudják befolyásolni az egész magyar értelmiséget, elsősorban a tanári kart. Örüljenek ezek a szociológusok annak, hogy végre nekik is van módjuk az érvényesülésre és van módjuk arra, hogy eszméiket egy bizonyos mértékig érvényesíteni tudják a magyar kultúra terjesztésében.

A szabad tanításért való akció nem a szociológusokat illeti meg kizárólag, a szabad tanítás célja, sőt ideálja minden intelligens embernek, aki az iskolákban gyakorlati ismereteket és a műveltségnek minél szelesebb rétegeket akar megnyerni.

Evtizedek óta érezzük már a sza-

bad tanítás hiányát a magyar iskolákban, elsősorban a középiskolákban. Ósdi tankönyvek, ósdi tantervek töltik be az iskolák életét s az iskolákból kikerülő fiatalság azt sem tudja, amikor kilép az életbe, hogy hány hét a világ. Rosszul tanítják nálunk a nyelveket, a matematikát, a történelmet, a földrajzot, sok iskolában még a magyar irodalmat is. Tanítási módszerünk, de még tankönyveink is tisztára a német kaptafa, de ha Németországba megyünk ma már hírét és nyomát se találjuk a nálunk meg mindig divó tantervnek és tankönyveknek. Mindezen a bajokon van hivatva segíteni a szabad tanítás. Hogy Apponyi Albert gróf a vallás- és közoktatásügyi miniszter, a legilletékesebb faktor mennyire érdeklődik a szabad tanítás iránt és hogy milyen nagy súlyt helyez rá, azt mi sem bizonyítja jobban, minthogy képviselő-jét küldötte el a szabad tanítás kongresszusára. Apponyi Alberten mulik, hogy testé váljanak a pécsi kongresszuson hangoztatott igék. Éppen ezért merhetetlen károkat okoztak azok, akik a durva, Apponyi ellenes botrányt rendezték.

Mindazonáltal nem vitatható el, hogy a modern szociológusok tuzásaitól eltekintve, sok okos kijelentés hang-

zott el, melyeknek megvalósítása kulturális érdek. S miután illetékes helyen meleg érdeklődést tapasztalunk a szabad tanítás iránt, joggal remélhetjük, hogy a Pécsen elvetett mag ki fog kelni és a magyar iskola a gyakorlati műveltség temploma lesz.

Természetesen tuzásokba esni itt sem szabad. Hallottunk Pécsen olyan felszólalásokat, melyekben haza elienes és magyar ellenes tendenciák éleződtek ki, melyek lábbal tiporják nemzetünk megszentelt hagyományait. A kongresszus többsége haragos zúgással hallgatta ezeket a fejtegetéseket s ez a legjobb biztosítéka annak, hogy a szabad tanítás meg van óva és meg lesz óva ami szocialista szociológusaink tuzásaitól és ferdeségeitől. A magyar érzés, a magyar nemzeti szellem miben sem állja útját a modern tudományosságnak, a gyakorlati tanultságnak, sőt megnemesíti és megerősíti azt.

Mintaszüret Badacsonyban.

Mint lapunkban jeleztük, a m. kir. földművelésügyi miniszter a helyes szüretelés elsajátítására, mely a bor minőségére már is lényeges befolyással bír, — az ország több borvidékén u. n. mintaszüreteket rendeztetett.

T A R C A.

Emlékvers

a somlyóvidéki ev. tanító-egylet fennállásának ötvenedik évfordulójára.

Elmondott Ajkán, 1907. október 7-én, a somlyóvidéki ev. tanítóegylet jubiláris díszgyűlésén.

A zászlót, — amelyet Kossuth kibontott,
Mely azt hirdeté: szabad a magyar,
Amelyért annyi honfivér kiomlott,
Mídon kitört a harc, a zivatar,
Amelyre hervadhatlan dicsőséget
Árasztottak a hőselkü honvédek, —
A belviszály s az északról jött hordák
Világosnál galádul eltiporták.

Sötét éj lett. Reménycsillag sem fénylett
A magyarság gyászba borult egén,
A tizenhárom tábornok elvertett,
Hazát szeretni bűn volt, nem erény?
Az érdemet börtön, bitófa várta,
Köny s vérözön zudult szegény hazánkra,
Készült függetlenségünk koporsója,
Zokogva szól a történelem róla.

Hazánk s egyházunk, mint két ikergyermek,
A rossz napokban együtt szenvedett.
Bezárták előttünk a tanácstermet,
Szavunktól a zsarnokság reszketett,
Egyházunk áldott veteményes kertjét,
Az iskolát is bilincsekbe verték,
Szárnyát szegték az ifju nemzedéknek,
Hiába volt, . . . az eszmék mégis éltek.

Szentegyházunk bevehetetlen vár volt,
Hűn örködtek tanítók s papok,

Somlyó körül a honfítuz fellángolt,
S ünneppé tette október hatot,
Tanítóink titokban összegyűltek,
E gyásznapon egyletté tömörültek;
Szép kezdet volt, tegnap mult ötven éve,
Aldás az alaptók emlékére!

A zsarnokságnak meddő lett közdeime,
Az üldözés viharja esendesült,
A szabadságnak megjött győzödelme,
Honra, egyházra szebb jövő derült,
Kik egyletünknek bölcsőjénél álltak,
A diadalert ok is sikra szálltak,
Ünnep van ma, . . . koszorut fon a hála
S leteszi az elődök sirhalmára.

Félszázadnak határkövéhez értünk,
Elődeink buzdítva intenek,
Hogy lelkesülten nyomdokukba lépünk,
Így majdan ránk is áldást hintsenek;
Ket oltárt állítsunk az iskolában,
Áldozzunk mindakettőn hiven, bátran,
E ket oltár: hazánk s szentegyházunk, . . .
Az Úr legyen tovább is erős várunk!

Nagy Lajos.

A itók.

Már sok mesét mondtam el onnan a kis utcából s most ime kértek ezen a csöndes nyári éjszakán, hogy meséljek megint. Egyre jobban fárad az emlékezetem, amíg visszaér oda, egyre sürűbb a köd a jelen s a régi idő között. Nem is jó oda visszagondolni a kopott kis házra, meg a kivágott platánokra, ahol mi szegény emberek ábrándokat szótünk valaha. Büszke palotában, gazdag, nagy ur lakik ott, aszfaltos udvara oly kietlen, oly hideg.

Hanem arról a nagy urról is tudok egy történetet. Nagyon titkos történet, nem tudja ő maga se, senki se. Hogy én honnan tudom? Csak onnan, hogy engem a platánok, amikor hosszú sötét éjszakákon át susogtak a fülembe sejtelmesen, megtanítottak titkokat kitalálni. Régi már ez a történet is, de én emlékszem rá jól, mert éppen itt esett meg a szigeter, éppen ezek alatt a fák alatt.

Ott kezdem, hogy Gárdossy Ervin báró, ama palota ura, járt egyszer a kis utcában, még akkor, amikor a mi kopott házunk még állt. Ő vette meg, ő pusztította el, hogy palotát építsen a helyére. Vele volt a felesége is, bájos, szép asszony. Azt már láttam egyszer, a mi vidékünkön, arra lent a Tisza mellett, egy szegény földbirtokosnak a leánya volt. Hallottam, hogy a házasság hamarosan ment, nem csodálkoztam rajta, összeillő emberpár volt, derék, fiatal mind a kettő, boldogan is éltek. Két esztendő mult el az esküvőjük óta, huszonkét esztendő volt az asszony éppen azon az estén, amikor kijöttek ide a szigetre. Egy kis félreeső asztalhoz telepedve akarták megünnepelni az évfordulót. Gyönyörű nyári este volt. A sötétlő fák titokzatosan bólogattak, a virággyak felől édes illatot hozott a szellő, fenn a csillagok ragyogtak, lenn a nagy folyó bársonyos tükrére szelid fényt hintett a holdsugár, mintha csak egy nagy fehér menyasszonyi fátyolt terített volna rá.

Kettesben akartak ünnepelni mondom. — Olyan boldogan telepedtek le, az asszony csillogó szemmel tekintett körül s úgy vélem, kissé elábrándozott. A férfi elment egy pillanatra valami rendelést tenni. Az asszony magára maradv, felsőhajtott. Amikor az ura

Vidékünkön az idén dr. Magyar Károly badacsonyi birtokos szőlőjében tartatott meg a mintaszüret, folyó hó 9-től kezdve a tegnapi napig. A miniszter a mintaszüret vezetésével Pettenkoffer Sándor, a budafoki pincemesteri tanfolyam igazgatóját bízta meg.

A mintaszüretre 51 db. kisebb-nagyobb szüretelő-edény, borsajtó, szivattyú, bogyzó stb. és a borkezeléshez használt eszköz állt rendelkezésre, melyeket e célra a földmivélsügyi miniszter küldetett le.

A mintaszüret okmutatásainak helyül a tapolcai m. kir. vincellériskola igazgatósága közbenjöttével dr. Magyar Károly szőlőbirtokos, hegyközségi elnököt kérték fel, aki készségesen engedte át szőlőjét a jelzett célra, amely mint szakszerűen, tisztán, rendszeresen, külső csinnal kezelt szőlő is mintául szolgált a látogatóknak, gyönyörű kilátással a szép Balatonra.

Legtöbb látogatója volt a mintaszüretnek folyó hó 10-én és 11-én. Nemcsak Badacsony előkelő szőlőbirtokosai, hanem a távolabbi vidékről is többen látogatták meg a mintaszüretet, ahol a házigazda dr. Magyar Károly szíves fogadtatása mellett, Pettenkoffer Sándor budafoki pincemesteri igazgató, mint a szüret vezetője készségesen és kiváló szakavatottsággal nyújtott az érdeklődőknek felvilágosítást. Láttuk a kupos hengerű szőlőzuzót, amely igen szép munkát végez, ép szőlőszem nem marad utána, és azokat teljesen szétnyomja. Ára 121 korona. Megrendelhető a Magyar Mezőgazdánál. Kissé nehezen hajtja egy ember. Érdekes gép a centrifugális bogyzó gép. A fűrtöt teljesen lebogyózza és összezuzza, a kacs pedig egy oldalnyíláson lekopasztva távolodik. Nagy hasznát vehetik a gépnek azon szőlőtulajdonosok, kik fajborokat készí-

nek, a kacs fanyarságából ez uton mi sem kerülhet a bor közé. Elég magas ára miatt (200 korona) a kisebb gazda nehezen szerzi be. A Baurdill-féle borszivattyú használata szőlősgazdánál munkamegtakarítás céljából is kitűnően beválik. Az aránylag kis helyet foglaló gép, szivó és nyomó szerkezettel van ellátva. Egy ember könnyen hajtja. Nagy előnye, hogy a kisajtolt mustot a gyűjtőkádból szűrőkosárral ellátott tömlőkön keresztül egyenesen a pincebe, a hordóba szállítja. A gép a Magyar Mezőgazdánál 230 koronáért szerzhető be.

Érdekes ujitást szemlélhettünk a mintaszüreten a borsajtókon is. Két borsajtót láttunk, egyik a Marmonier-féle nagy borsajtó (700 K.), a másik a kis gazdának teljesen megfelelő ügyes szorító szerkezettel bíró Röck-féle borsajtó (270 K.). E szerkezetnél a szorító kar egy átviteli mozgó csappal van megtörve, a melylyel kisebb erő-kifejtés mellett, nagyobb nyomás fejthető ki az eddigi használatban volt kosaras borsajtóknál. Ügyes ujtás a kádválasztó rostély. A Bourdill-féle fával fűthető hordóforrázóval 10 perc alatt forró vizet nyerünk. Előnye, a gyors munka mellett, hogy folyamatos feltöltés mellett, állandóan forró vizet nyerünk. Már inkább a borkezelésnél használható a Seitz-féle hengerszűrő és a 7 zsákos borszűrő, amit különösen seprő átszűrésénél használhatunk sikerrel. Több kisebb gépet láttunk még, amelyek részben meg a szüretben, részben pedig a bornak további kezelésénél, illetőleg a pincegazdaságban, mint egyszerű de elmés és hasznos eszközt tud a szőlősgazda használni. Ilyenek a kénező szellőzőcső, aknalapács, aknaszárkefé, aknahúzó stb. A figyelmes szemlélő sok hasznos dolgot láthatott a mintaszüreten, nem is a szüret gyakorlati ki-

vitele volt itt annyira tanulságos, hanem inkább az itt használt gépekkel elérhető tiszta és célra vezető munka mellett, a költségmegtakarítás a munkaerőben.

Természetes, hogy a tisztaság és a helyes munkabeosztás érvényesült a mintaszüreten, azonkívül, hogy a célnak megfelelő legjobb eszközök állottak rendelkezésre. Tanulhatott a mintaszüreten úgy a nagyobb szőlőbirtokos, mint a kisgazda, sajnos azonban, hogy az érdeklődés épen ez utóbbiak részéről nem nyilvánult úgy mint azt reméltük, de ezzel szemben alig van a vidéken nagyobb szőlősgazda, aki azt meg nem látogatta volna, pedig az intentió az volt, hogy a kisgazdák ebbeli szakismeretét bővitse, a nagyobb gazda úgy is több ismeretet szerez szőlőjének és borának helyes kezelésére, illetőleg szőlőjének művelésére.

Csak hogy népünk még mindig nem szeret tanulni, okulni, pedig erre nagy szüksége volna épen a szüretelésnél és borkezelésnél, mert habár a dédapja is szőlőművelő volt, de amit csak az újabb szőlőkultúra elsajátítása után nyert, szakszerűen kezelni még sem tudja. Arra megtanította a kényszer, erre meg nem viszi hanyagsága, nem-törődőmsége, azért aztán ilyen gazdánál ritkán, vagy egyáltalán nem találunk tiszta-, jó ó bort, amit egyrészt a szüretelő edények alhanyagolásának, tisztátalanságának tulajdoníthatunk.

Azért a mintaszüretet legjobban ajánlottuk a kisgazdának, okulás, tanulás szempontjából megtekinteni. Akik meglátogatták, bizonyára tanultak.

A tanítók részére rendezett borgazdasági tanfolyam vezetősége, a tapolcai m. kir. vincellériskola igazgatósága, felhasználva a kedvező alkalmat, a tanfolyam hallgatói Tus Antal igazgató, Török Pál és Csathó Gyula felügyelő vezetésével szintén kirándultak a mintaszüret megtekintésére, a hol Pettenkoffer Sándor igazgató tanulságos magyarázata után a szívélyes házigazda dr. Magyar Károly magyaros vendégfogadtatásban részesítette a tanítókat, megízleltetvén zamatos ó borát. Így élvezték a kiránduló tanítók a tanulságot a kellemes-sel, ami után köszönetet mondva a szíves fogadtatásért egy kellemes és tanulságos kirándulás emlékével távoztak.

Ma már alig van élénk szüret, nagyon szép volna tehát, ha a földmivélsügyi kormány a mintaszüretet befejeztével, mint aratás befejeztével, szüreti ünnepélyt is rendeztetne. Azt hisszük, a nagyobb szőlőbirtokosok is követnék a példát, legalább a régi vig szüretet romantikáját juttatná eszünkbe.

Tisztujtás. Még ugyan két hónap választ el a megyei tisztujtástól, de máris észrevehető a mozgódás, mely eddig nem tapasztalt változásokat fog előidézni a megyei s egyes városi tisztikarban. — Egerszegen volt a multhetekben egy bizalmas értekezlet, mely itélt boldog és boldogtalanokon. — Mély titok ugyan amit határoztak, de állítólag néhány szolgabírószágban már ingadozni érzik

visszatért, nem jött egyedül. Egy régi jó barátját hozta el, akit rég nem látott, akivel együtt járt iskolába, úgy mondotta, a legjobb barátja, talán az egyetlen. Én ismertem azt az embert. Ő is a Tiszahátról került föl ide. Most orvos. Ismerte az asszony is. Én tudom, hogy ismerte, egész bizonyosan. Meg is volt leve, hogy meglátta, nagyon meg volt leve, de csak egy pillanatra. Azután én voltam meglepetve, hogy mikor az ura bemutatja neki, úgy veszi, mint ismerlent.

Ne gondoljatok rosszat arról az asszonyról. Majd elmondom, csak hallgassátok. Hogy honnan tudom? Mondtam már, hogy a plátánok tanítottak meg rá, olvasni a titokzatos éjszakánál is titokzatosabb, de tiszta női szivben. Mert a női sziv mindig tiszta, de nem minden nőnek van szive.

Hármasban ünnepelték tehát az évfordulót. Csöndesen beszélgettek. Csak az asszony szeme tévedt el néha, mintha messzire nézne nézne valahová, nagyon messzire. . .

Lenn, a Tiszaháti falu mellett az erdőben majális volt egyszer, tizenhat éves leány keringőzött egy fiúval, aki husz éves volt. Ahogy a zene elhallgatott, sétára indultak az erdőben. Gyerekes idill volt az egész. Hűséget esküdtek egymásnak s a fiu megcsókolta a leányt. Ebben a tiszta csókban egy élet üdvét fogadta s egy rózsát adott a leánynak.

Tíz éve már elmúlt. Most az asszony bároné s az orvos szegény küzködő ember.

A férj megint felkelt s magukra hagyta őket. Csak egy pillanat volt. A férfi és a nő szeme összevillant. Hallgattak; de a nő nem birt magával.

— Emlékszik? — kérdezte halkan.

A férfi némán, szomorúan bólintott.

— Meg van még a rózsá, meg van, mondta az asszony.

— Minek? — kérdezte a férfi.

Lángvörös arccal felelt a nő:

— Magam sem tudom, csak megőriztem. Tizenhat éves leánykoromra emlékeztem.

— Elhervadt már rég, mondta aztán a férfi s belenézett az éjszakába.

Amikor a báró visszatért, már csöndben voltak. De az emlékezés, mint a tavasz illatos szellője az alsó lombokon, úgy átsuhant a szivükön.

Későre jár már az idő. Az orvos bucsuzott. A bárók kettesben maradván, szótlanul ültek. A férj feleségére nézve, kérdezte egyszerre:

— Mondd, boldog vagy-e?

Az asszony összeresztette a kérdésre, de uralkodott magán.

— Nagyon boldog — susogta.

Amikor aztán hazaértek és egyedül maradt, elővette egy kis dobozból a hervadt rózsaszálát. Nézte sokáig és tizenhat éves korának sok gyönyörű álma, bűbájos titka, gondtalan boldogsága egy pillanatra így föléledt a szivében. Remegő, pici kezével szorongatta a száraz, fakó virágot, amelyről nem tudott senki, csak ő, az a másik azt hitte, hogy ő eldobta rég.

Csak nézte, nézte a rózsát s aztán összemorzsolta, porrá zúzta s mialatt elpusztította, könnyes szemmel nézett bele az éjszakába.

Halj meg te elhervadt virágszál, egészen, úgy sincs felébredésed, -amint hogy tizenhat éves életem eltűnt tavasza sem tér vissza sohasem. . .

Nemeskéri Kiss József.

a talajt. Uglátszik, a politika minden eddiginél hatalmasabban fog bevonulni, mind a megyei, mind a városi gyűléstermekbe. — Pedig a politikáért nem volna szabad az egyéni érdemeket mellőzni.

H I R E K.

Eljegyzés. Papp Aladár alsódörgicsei körjegyző eljegyezte Krampatics László tapolcai lakos leányát *Margitot*.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dékány Mihály csáktornyai állami iskolai tanítóképző intézeti rendes tanárt jelenlegi minőségben a budapesti VI. ker. áll. tanítónőképző intézethez helyezte át.

A trónörökös Keszthelyen. Keszthelyről írják, hogy Festetich Tasziló gróf birtokain a szokásos őszi nagy vadászat e hó végével fog megkezdődni és ezen Ferenc Ferdinánd trónörökös is résztvesz.

Halálozás. Gyógyulást jött keresni Tapolcára Horváth Sándor nyugalmazott káptalan-tóti kántortanító, azonban e helyett a halálérte őt itt. Folyó hó 10-én rokonainál meghalt. Tegnap temették el a vidéki kartársak, Káptalan-tóti község lakossága és a rokonok nagy részvéte mellett.

Megyebizottsági tagok választása. A hat év előtt megválasztott megyebizottsági tagok mandátuma lejárt. Tapolcáról ez alkalommal *Glazer Sándor, Handlery Gusztáv és Vastagh János mandátuma telik le.* A választást a központ folyó hó 21-ikére tűzte ki. E napon lesz tehát Tapolca községében a választás megejtendő. — A törvény értelmében a volt tagok újból megválaszthatók. — A közóhajnak adunk ez alkalommal kifejezést akkor, midőn Tapolca község említett kulturális munkásainak újbóli megválasztását ajánljuk. Nemcsak, hogy kifogásunk nem lehet ellenük, hanem ellenkezőleg hálánk és köszönetünk némi jutalmazását róhatjuk le megválasztásukkal, oly egyénnel szemben, aki például Tapolca közseget néhány év alatt is egy-két emberöltővel vitte előbbre a haladás útján. Vagy ne méltányoljuk-e azt a munkásságot, amit különösen földmives polgáraink érdekében tettek? Rut hálátlanság volna ez. Sőt a jövőben még tőlük remélünk, képviseltetésünk útján a köznek javára szolgáló munkásságukat. — Legyenek még továbbra is ügyeink jóakaró szószólói és munkásai!

Községi gyűlés. Tapolca község képviselőtestülete ma délelőtt 11 órakor az alábbi érdekes fangyorsorozattal gyűlést tart. — A tárgyak fontossága kívánja, hogy a képviselők minél nagyobb számban jelen legyenek. Tárgysorozat: 1. Egy Tapolcán felállítandó lyoni selyemgyár részére adandó kedvezmény. 2. Mogyorósi dombi és sümegi utcai takók kérvénye lámpáért. 3. Legeltetési szabályrendelet. 4. Birkalegeltetési díj ügyében harározat. 5. Burján Imre beadványa vasuti vendéglő építése iránt. 6. Steiner Zsigmond kérvénye utcai fák eltávolítása iránt. 7. Fogyasztási adó bérbevétele. 8. Korein-féle vételben határozat (utcaterület). 9. Rendőrök kérvénye fegyvertartásért. 10. 1908. évi költségterv előirányzat.

A gyűlés lényeges tárgya lesz a jövő évi költségterv előirányzat megállapítása. A tervezet már jó előre minden községi képviselő megkapta, amihez az előjáróság a közönség informálása céljából a következőket fűzi. *Bevétel:* Az új bérleteket a megfelelő magasabb összegben állítottuk be, az új bevételi tételeket pedig a költségterv 62—66 tételei alatt vettük fel. *Kiadás:* Emelkedést mutat a tanítók fizetése tételénél azok korpótléka és lakbéré az 1907. évi XXVI t. c. alapján felvéve; egyéb tételek a tényleges szükségletnek megfelelően vétettek fel; az új kiadási tételek a költségterv 104—111 tételeinél állítottak be, s ezek közgyűlési határozatokon alapulnak; a kávéház átalakítási költségeket 3 évre osztottuk be; a nagyobb emelkedést mutató 21. és az új (104—111) tételek beállításával mellett is a községi pótdadó százaléka csak $2\frac{9}{10}\%$ -kal emelkedik minek oka még az, hogy az adóalap 824 koronával csökkent. Részünkről csak annyit fűzünk

ehhez, hogy a költségelőirányzat megállapításánál ne a filléres kiszabás vezetése a képviselőtestületet, mert az épen úgy mint a folyó évben újabb pótköltségelőirányzatot igényelne, ami a község háztartásának ügyvezetésében zavart okozna. Ha felesleg van, könnyebben vihetjük át a jövő évre, mintha kétszer, háromszor pótköltséggel kell foltogatni.

A szorgalom jutalma. A budapesti kir. magyar tudományegyetem orvosi karának tanszéke kinevezte Alpár János, IV-ik éves orvostanhallgatót, Alpár Mór, helybeli állami polgári iskolai tanár fiát, a II. számú anatómiai intézethez gyakornokká.

A keszthelyi kiállítás. A kereskedelemügyi miniszter válaszolt a kereskedelmi és iparkamarának a keszthelyi kiállítás ügyében a pártoló felterjesztésére. A miniszter azt írja, hogy a kiállítás támogatása tekintetében csak akkor nyilatkozik, ha a kiállítás részletes programját és költségvetését előterjesztik. A kiállítás tervét nem tartják lehetetlennek, s hogy hajlandók az ügyet támogatni. A hivatalos értesítés a napokban érkezett meg Nagy István keszthelyi városbíróhoz. A keszthelyi kiállítás nemcsak a rokonszenves városnak válik dicsőségére, hanem megbecsülendő erkölcsi előnyt biztosít egész Zalamegyének is, ha az sikerül.

A balatonkörüli távbeszélő. A Balatoni Szövetség kezdeményezésére a kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a Balaton körtelefőnját kiépítetté, ha a kijelölt állomásokon legalább egy rendes és egy kedvezményes előfizető jelentkezik. A szövetség meg is kísérelte az előfizetőket összehozni, de ez — minden igyekezet dacára — sem sikerült. A szövetség tehát azt a kérelmet terjesztette a miniszter elé, hogy a körtelefont az állam építtesse ki. Jó forrásból értesülünk, hogy a kormány a kérelem elől nem fog elzárkózni.

A tanítók borgazdasági tanfolyamának második része folyó hó 10-én kezdődött. A hallgatók délutánonként a telepen a szülő időszaki munkáit gyakorolják, délelőtt a borkészítésről hallgatnak előadást. Két hét elteltével pedig a kiküldendő miniszteri biztos és Zalavármegye kir. tanfelügyelőjének jelenlétében vizsgálatot tesznek, aminek sikere értelmében bizonyítványt nyernek.

A pécsi kiállítás tapolcai kintüntetettje. Vidékünkről a pécsi kiállításon alig vettek részt iparosaink. Pedig hát volna elég és ügyes iparosunk, akik részt vehettek volna. Tapolcáról Schwarz Géza kádár iparos állított ki igen szép kivitelű és erős hordókat, amelyért őt a bíráló bizottság *kiállítási ezüst éremmel* tüntette ki. A szép elismerés bizonyára serkenteni fogja őt iparának fejlesztésére.

Idősebb Gróf Esterházy Pál birtokviszonyai. Idősebb Gróf Esterházy Pál Őnagyméltósága császári és királyi külügyminiszeri osztály főnöke, Zala és Győr vármegyében fekvő birtokain a tiszték és cselédség, dacára, hogy a legjobban fizetettek között vannak, mégis folyó évi október 1-től a most uralkodó drágasági viszonyok enyhítésére saját elhatározásából *drágasági pótlékok* utalványozott alkalmazottjainak. — A cselédek tiszta majorokban és pusztákon külön-külön egészséges szobákban laknak. — A munkás viszonyok rendes fizetés folytán a legkedvezőbbek. A leszállított családi nyugdíjban részesülő saját személyzete, kegyadomány nyugdíj pótlásban részesül és több szegény kegyuton kap segítséget. Ily nemes nagylelkű intézkedések biztosítják a tehermentes vagyonnak rendes, tiszta jövedelmét és áldást hoz azon községben, ahol birtokai vannak.

A Balatoni Szövetség újabb tagjai. Legutóbb a következők léptek be a Balatoni Szövetség rendes tagjai sorába. Cséby Árpád, Weiler Kálmán tapolcai birtokosok, Leszner Sándor, Berger Manó tapolcai kereskedők, Nagy Sándor aradi főgimnáziumi tanár, Balatongyörök község, Lukács Sándor, Zelenka Emil zólyombrenzói hivatalnokok és dr. Magyar Károly badacsonyi földbirtokosok.

Haladjunk! A vasuti állomásra vezető út mellett fekvő róm. kath. temető rövid néhány év alatt egészen új képet vett fel. Csinos kerítéssel látták el, kápolnát emeltek benne,

mult nyár folyamán pedig a sirok gondozása és öntözése céljából két kutat ásást és az egész temetőt kavicsozott egyenes szép utak kereszteszik. Mindezek a temető gondnokát dicsérik. Ha már ennyire haladtunk, most még egy állandó temető-őrt kellene alkalmazni, akinek a bejáratnál kis lakást kellene építeni, hogy a sirvirágot senki ne bántassa. Őt kellene rendes meghatározott díj szedése mellett a sírásókkal is megbízni, amin kívül még a nyári sírgondozásokkal is szép jövedelemre tehetne szert. Szívesen fizetne sok ember néhány koronát, ha halottja sirhalma rendes gondozásban, a sírvirágok pedig öntözésben részesülnének. Ily uton rendes ember tisztességes megélhetéshez jutna és a temető képe is üde színt nyerne. Van most két kut is lehet bőven öntözni. Kötelezhető lenne a temető-őr az ültetendő fák gondozására, öntözésére is. Ajánljuk az említetteket a temetőgondnok ismert és tapasztalt jóindulatába. Nem tudjuk, hogy jelenleg mi a sírásók rendes díja, hanem talán nem csalatkozunk abban, hogy sokszor azok nem jogos és méltányos árszabásainak van a halott fájdalommal telt hozzátartozója kitéve, aminek utána nézni alig gondol. A fentiekkel ezen is segítve leend.

Milyenek az ideai borok? A szüretelési munkálatok nagyrésze elmúlt. A borok egy része már kiforrott. Vidékünkön általában kiváló édes volt a must, a kedvező időben gyorsan forrottak. — Cukortartalmuk magas volt s így természetes, hogy a murci kitűnő. Habár mennyisége közepes, minősége azonban pótolja azt, különösen az árák kedvező alakulása folytán. Mint Badacsonyból értesülünk az ott helyi középminőségű mustok átlag 22 fokot mutatnak a Babó-féle mustmérőn.

A gyorsvonaton nem lesz harmadik osztály. Az utazó közönség régi kívánsága volt, hogy a Máv. gyorsvonalával harmadosztályú kocsikat is járassanak, vagyis hogy a gyorsutazás előnyeiben a szegényebb vagyoni viszonyok között élő harmadosztályú utasok is részesüljenek, kik ebből államvasuti vonalainkon egy-két vonal kivételével teljesen kivanak zárva. A kívánság teljesítése érdekében a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a Máv. olyan vonalain, amelyeken a gyorsvonatok terhelése és a forgalom s a menetrendi viszonyok megengedik, próbaképpen járassanak néhány harmadosztályú kocsi is gyorsvonatokkal. Az erre vonatkozó kísérletek azonban arra a tapasztalatra vezettek, hogy a gyorsvonatok aránytalanul késve közlekedtek s ezért egyenlőre elejtették az egész ügyet, azaz a gyorsvonatok a jövőben se közlekednek harmadosztályú kocsikkal.

Amerikában sok a munkás. A kivándorlók jól teszik, ha figyelmükre méltatják az Amerikából érkező híreket. Amerikában a gyárak redukálni kénytelenek az üzemet és sok ezer munkást elbocsájtanak. A drága pénzvisszinyok és a trösztök ellen megindított harc alaposan elvették a tőke kedvét újabb vállalkozásoktól, vagy a meglévők fejlesztésétől. Ezért érthető, ha a gyárak és a nagy ipartelepek fél annyi munkaerővel dolgoznak az idén, mint a mult esztendőben s a munkások jelentékeny részét elbocsájtják. Így a new-yorki Westinghouse Elektrizitársaság a minap ezer munkást bocsátott el.

Gyengéséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségből származnak, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletesen táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje, s emellett

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halaszt — kérjünk figyelembe venni.

izletes és könnyen emészthető.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyöngébb gyomor-nak sem okoz nehézséget.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható a gyógyszerárakban.

Védelmére kel a „Muraszombat és Vidéke“ laptársunk a petánci savanyuvíz üvegjein lévő vignettára tett megjegyzésünk helyeslése után a forrás tulajdonosának. Azt írja, hogy annak tulajdonosa Vogler József minden ízében magyar, s így érez és gondolkodik, Petánc magyarságáért sikra száll. Helyes. Hisz nem azt állítottuk, hogy nem magyar, hanem szégyen, hogy magyar forrásvízre olyan nyakatekert mondattal hívják fel a közönség figyelmét, mint a milyen ezeken olvasható. Már a regedei steiervíz vignettája kifogástalan magyar. Miért nem kifogástalan magyar épen a magyar savanyuvíz? Vogler ur magyarságában mi nem kételkedünk, hanem abban már Tamás vagyunk, hogy a petánci víz vignettája *ithon* készült volna; vagy talán ez mutatja Petánc magyaros nyelvét?

Az életmentő. Mult számunkban említett életmentési munkálatnál tévedésből kimaradt a legnagyobb önfeláldozást tanúsított Sárdi György neve, aki saját életének kockázásával ment le a szénsavval telt pincébe és a már elájult munkást, a hordók tetejére tette, a honnan a később érkezők segítségével vitték ki a szabad levegőre. A derék életmentő méltán megérdemelné, ha nemes tettét felsőbb helyen leendő elismerésre ajánlanák.

Szomorú elsőség. A Tuberkulózis című lap kimutatást közöl arról, hogy a tüdővész milyen mértékben pusztítja az egyes megyék lakosságát. Ebből látjuk, hogy a Dunántulone tekintetben Zalamegye vezet, mert míg a mult hóban Baranyában 84, Győrmegeyben 33, Somogyban 114 ember halt meg tüdővészen, addig Zalában 152 ember lett a rettenetes kór áldozata. Valóban kellene annyi szeretettel lennünk megyénk iránt, hogy e borzalmas baj pusztítását enyhíteni törekedjünk.

A balatoni szövetség az ipari tanfolyamokért. A Balaton érdekeit agilisán munkáló Balatoni szövetség folyton újabb és újabb teret és módot keres, hogy a Balatonvidék népének anyagi boldogulását előmozdithassa. Legújabbban is a következő fölterjesztéseket intézte az egyes miniszterekhez. Apponyi Albert gróf kultuszminiszterhez intézett iratban 500 korona államsegélyt kér a szövetség egy oly alkalmas tanerő tiszteletdíjára, — aki a himző háziipari tanfolyam vezetésére és tanítására képes és hajlandó. E tanfolyam a somogy megyei Tótszentpálon tartatnék, Varjaskér, Táská és Buzsák községek bevonásával, ügyesebb falusi leányok és asszonyok javára. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterhez intézett átiratban pedig 1000 korona segélyt kér gyékény-, sás- és vesszőfonás tanítását célzó két tanfolyam költségeire. Az egyik tanfolyamot a zalamegyei Gyenesdiáson, a másikat ugyancsak Tótszentpálon nyitanák meg Varjaskér, Táská és Buzsák községek bevonásával. A szövetség kérelmében előre jelezte, hogy az ügyes készítmények részére raktárat tartana fenn, sőt a beszolgáltatott tárgyakra előleget is fog adni a szövetség.

A fog. Az emberek fogazata kétségkívül arra vall, hogy az ember a husevő állatokkal, sőt a ragadozó állatokkal rokon s nem a növényevőkkel. Már hiába, ez olyan igazság, mit a világ összes vegetáriánusai sem cáfolhatnak meg. Viszont az is tény, hogy az emberi fogazat a kultúra fejlődésével nagyon degenerálódott. Ósapáink, akik még barlangokban laktak, medvékkel vagy másféle bestiákkal viaskodtak a betevő falatért s a hatalomért, olyan gyilkos fogakkal bírhattak, amilyent hiába keresnénk a mai embereknek, még az ajóknál is. Életszokásaink annyira változtak s táplálékaink elkészítése olyan, hogy ma már az álkapocsnak alig van munkája s a teljesen fogatlan aggastyán is mindig talál asztalunkon olyan ételt, melylyel jólakhatik. Az pedig tudományosan megállapított tény, hogy a nem használt szervek lassankint visszatejődnek s ez a sorsa az emberi fogazatnak is, melyet ma már a világon a legelterjedtebb betegség, a fogak odvasodása is egyre gyöngit. Ha így haladunk, ma-holnap az emberiség egészen fogatlan lesz, mint ahogy az emberi szőrözetre is teljes pusztulás vár. A kopasz emberek nagy légiója tanúsítja ezt. Szororu kilátás a későbbi nemzedékre, hogy kopasz fejjel és fogatlan szájjal

kell majd szerelmet vallani nekik! És ezt ugyancsak kopasz és fogatlan leánykák bájos (?) mosolyal veszik tudomásul. Ha csak a haj- és fogművészek nem segítenek rajtuk.

Hajómentrend a Balatonon. Október hó 1-től 31-ig Boglár, Révfülöp, Badacsony és vissza a következő hajómenetrend lép életbe. Bogláról Révfülöpre indul naponként délben 12 óra 15 perckor és este 7 óra 15 perckor. Révfülöpről Badacsonyba naponként egyszer, délben 12 óra 50 perckor. Badacsonyból Révfülöpre délután 4 óra 30 perckor. Révfülöpről Boglára délelőtt 9 óra 40 perckor és délután 5 óra 45 perckor.

C S A R N O K.

Érdekes levél.

Egy helybeli lakóshoz érkezett ausztráliai levél érdekesen világítja meg az ottani életet. A levélből az alábbiakat közöljük.

Világot látni és tapasztalni nagyon szép, de bizony sokszor irigylem az otthoni gyerekeket, akik nálamnál kevesebbet láttak, de az ő szűk terükben nem ismerve mást, boldogok.

Vajha leszek-e még boldog! Sokszor úgy érzem, hogy sokkal öregebb vagyok, mint éveim és alapjában veve a nagy tapasztalataimnak nincsen látszata. No de ez már így van, elégedetlenség a minden ember hajtó ereje.

Mikor kedves levelét megkaptam, az abban leirt tél — itten nyár vala — hűvösítőképen hatott reám, ezt az érzést most visszadom. Otthon bizonyára forró nyár járja, míg itt, bár július van, kutya hideg van.

A déli földgömb tele az idén rendkívüli szigoru, a jó meleg gunya bizony elkél. Itt ülök a szobámban, bár a kandallóra annyi szemet hányok, amennyit csak elbir, mégis fádom. A héten, hogy vonattal Sydneyből jöttem, bizony az egész vidék reggel zuzmarás harmattal volt megszürkítve. A kisebb mocsarak pedig, melyek az esőtől maradtak vissza, vékony jégréteget mutattak.

Érdekes megfigyelni, hogy milyen tömredék szarvasmarha, ló és juh van kint a réteken és hogy azok az egész éven át ott kint vannak, ejjel nappal. Itt semmi féle állatot nem istállónak, az igaz, hogy sok veszik el tüdőbajban a hidegtől, de hát van elég. Csak ember van kevés, aki utánna nézzen. A szokásos szárazsági csapás Ausztráliában most már három esztendeje jó eredménnyel lett felváltva. Az országok roppant fellendültek és a pénz több mint kellene. Ime Viktória 3 év előtt 800 millióval tartozott, ma Angliának 400 millió font sterlinggel a hitelezője és adóssága nincsen. Ez a roppant nagy territorium csak 4 és fél millió lakossal bir, a föld megterem mindent, vetekedik jóságban bármelyik magyar földdel, sőt előnyösebb, mert rajta a szigoru tél hiányában 2—3 termés történik. A multkor hallottam Queenslandban, hogy a löherét egy földbirtokos 16—18-szor kaszáltatja egy esztendőben. Persze a földmívelés csak a legmodernebb gépekkel történik, mert munkás nincsen. Ausztrália 2—3 év alatt a lakosságának három vagy négyszeresét is befogadhatná. A vonat száz és száz mértöldön át cultiválatlan jó talajon robog át, e nagy véghetetlen Eucaliptus erdőket, melynek fája milliókat ér, egyszerűen leégetik és a földet legelőnek használják.

Sajnos, de való, hogy a szocialismus itt a domináló elem. A munkás az úr, a parlamentokban nincsen tudományos ember, hanem mind iparos és így az államok tul legistrációban szenvednek. Bizony egy néhány

ezer magyar földmives kedvező fogadtatásra találna és könnyen prosperálhatnának az ingyen adott földön.

(Melbourne.)

Demeter István.

KÖZGAZDASÁG.

A vértetű irtása.

Almafáink egyik legveszedelmesebb ellensége a vértetű. A vértetű már az ország legnagyobb részében el van terjedve és pusztítja az almafát. — Azzal, hogy a vértetű okozta bajokat nem iparkodunk ellensúlyozni és nem védekezünk kellő mértékben ellene, nem becsüljük meg almafáinkat, nem becsüljük meg azoknak értékes terméshozamát. — Nálunk sajnos azzal, hogy az almafákat elültetik, igen sokan azt hiszik, hogy megtettek mindent; pedig nem úgy van, mert ezután még igen—igen sok tenni valónk van. — A kiültetett gyümölcsfákat, tehát az almafát is, állandóan gondoznunk, ápolnunk kell. A gyümölcsfáknak eme állandó gondozása pedig abban álljon, hogy azokat megfelelő trágyázásban részesítsük, tisztogassuk, ellenségeitől óvjuk. — Erre nézve a külföld példáját követhetjük, ahol pl. a gyümölcsfák trágyázására, különösen műtrágyázására igen nagy súlyt fektetnek. — De hát nézzük, hogy mit kell tennünk a vértetű irtását illetőleg az almafákon? Az igen vértetves ágakat, gallyakat eltávolítjuk és megsemmisítjük, elégetjük. A kevésbé vértetves helyeken a sebeket le-szedjük, vagy pedig március elejéig meleg, verőfényes napon petróleum emulzióval jó erősen megpermetezzük, úgy, hogy folyjon le az emulzió. Továbbá a sebhelyeket bekátrányozzuk; Jablonovszky azt tapasztalta, hogy ez magában is elegendő. Erre a célra a kátrányt előbb jól megmelegítjük, mert így sűrűbb és jobban is tapad. A kátránnyal a vértetű seb szélét és beisejét is jól bekenjük. A vértetves fán nemcsak a vértetves, de más egyéb sedhelyet is mind bekenjük. Ha a fa alja, gyökere is vértetves, akkor azt, amilyen mélyen akad vértetű, ki kell bontani és meg kell permetezni, azután a földet jól összetönni. — A vértetves fákat azonban meszelni nem szabad, mert ilyen fákon lehetetlen a vértetűt irtani, de meg sem lehet keresni. Eredményre a védekezés akkor fog vezetni, ha azt kitartással legalább egy évig eszközöljük és a vértetűt folyton figyelemmel kísérjük.

A KÖZSÉGHAZÁBÓL.

Tapolca nagyközség előljárásgától.

2354. sz. 1907.

Hirdetmény.

Alulírott község előljárásga közhírré teszi, hogy az 1907. évre az adókvetés befejezettet; ennél fogva felhívjuk az összes adófizető közönséget, hogy adókiskönyveiket, az adó összegeknek előírása végett a község-házánál folyó évi október hó 18-ikáig annál bizonyosabban bemutassák, mert a mulasztásokat a magyar királyi Pénzügyigazgatóság 2—10 koronáig terjedő pénzbírsággal fogja megbüntetni.

Kelt Tapolca 1907. október 10.

Németh Jenő Harangozó Lajos
nagyközségi jegyző. bíró.

Kiadó lakás.

A Bacsányi János utcában 32. sz. alatt
2 butorozott szoba
külön-külön bejárással, garcon ember részére kiadó.

HIRDETÉSEK.

Állandó fogműterem.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász állandó fogműterme

Tapolczán, Eibeschutz-szálloda.

TAPOLCAN tartózkodik **Julius** hónap kivételével minden hónap **20-tól 27-ig bezárólag.**

Készít minden a műfogászat körébe vágó műveleteket. **Jótállás az összes műveletekért.**

Próbálja meg!!

Üveg, porcellán, lámpaárú, kép, tükör és dísz tárgyak szükségletét nálam fedezni és meggyőződik arról, hogy

OLCSÓBBAN ÉS FIGYELMESEBBEN sehol sem szolgálják ki, mint

PONGRÁC LAJOS

áruházában

Tapolca, Kardos-féle ház,

ahol mindennemű különlegességek nagy választékban kaphatók, úgymint: étkező servicek, kávé, teás, vizes és boros készletek, továbbá függő és asztali lámpák, acél, alpacca és ezüst evő-eszközök, gyümölcs és halas készletek, mosdó servicek, továbbá gummi-árúk és irrigátorok.

Nagy választék fa, nickel és ezüst tálcákban, különlegességek képherekekben, szent- és hazafias képekben és mindennemű menpasszonyi és alkalmi ajándékokban.

Állandó nagy raktár, jég szekrényekben, vendéglői és szállodai cikkekben.

Szőlő-mosók darabja 40 és 50 krajcár. 6 drb. metszett vizes pohár csak 50 krajcár.

6 drb. metszett boros pohár 40 krajcár.

Megyei és állami tisztviselőknek 5% árengedmény.

Épület és templom üvegezés olcsó árban elvégzik.

Nagy raktár tábla- és tükör üvegekben és üvegvágó gyémántokban

ELADÁS NAGYBAN ÉS KICSINYBEN.

Szigoruan szabott árak!

589. szám v. 1907.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel

közhírré teszi, hogy a győri kir. járás-bíróság által 1907. Sp. II. 373/3. számú végzésével Zucker és Dohan cég győri lakosok végrehajtatók javára Illa M. Zoltán talliándörögdi lakos ellen 153 K. 43 il. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag felül és lefoglalt és 726 koronára becsült bolti berendezés és cikkekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai kir. járás-bíróság 1907 V. 420/2 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Talliándörögdon leendő eszközésére

1907. október hó 23. napjának délelőtt 9 órája

határidőül kitzüzetik s ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az ingóságok vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t.-c. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-ának rendelkezését képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulírt bir. végrehajtónak egy példányban írásban adják be vagy addig szóval bejelentsék.

Tapolczán, 1907. október hó 8.

Kerkápoly, kir. bir. végrehajtó

ÉRTESÍTÉS.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a városi téglaháznál, melyet **motor-erőre** rendeztem be, ezentul

francia hornyolt cserépszindelyt

állítok elő. Szükség esetén szivesen szolgállok árajánlattal.

Pressing Gábor

a városi téglaház bérlelője.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE

Tapolca (Főtér.)

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból,

Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsir, háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

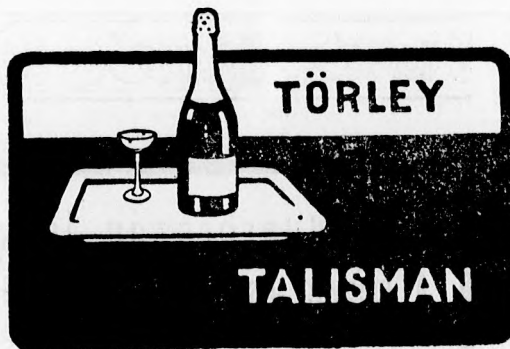
Legolcsóbb napi árak.

Őszi szalma . . . 4:50 K.
Tavaszi szalma . . . 4:80 „
Takarmányrépa . . . 2:40 „

Kapható:

Rosenberger M. Miksa

földbirtokos, széna- és szalma-kereskedőnél Czellődömölkön.

Hirdetések

felvételnek lapunk

KIADÓHIVATALÁBAN.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Kedvelt borvíz!

Minden külföldi fölmúl hazánk természetes szén-savas vizek királya: **amohai ÁGNES** Forrás.

égest rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Főraktár Zalamegye és vidéke részére: HOFFMANN JAKAB FIA cégnél Keszthelyen.

Olcsóbb a szódavíznél!

Mindenütt kapható!

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kötő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

Dr. Feles fogorvos
STOMATIN száj- és fog-ápoló
szerei
 Számos kiváló szakorvos által elismert legjobb száj-
 desinfectálók és fogtisztítók.
 Több kiállításon első éremmel kitüntetve.
 Kaphatók: **Pongrác Lajos** áruházában
 Tapolca, Kardos-ház

PAUK VILMOS
 vaskereskedése

TAPOLCZA.
 Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, minden-
 féle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:
 permetezők, szénkénegezők, porozók
 és lepkefogó lámpák,
 továbbá a legna-
 gyobb választék **szőlőprésekben.**
 Azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű
 gazdasági gépekből.

PREISZ MANÓ
 cím-, szobafestő és mázó,
 Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó
 munkát u. m.: üveg-, cím-, templom,
 szoba- és diszfestést a legmodernebb
 kivitelben és lehető legjutányosabb
 áron.

VACUUM F. O.
 pormentesítő és fényesítő
PADLÓ OLAJ
 kilónkint 1 K. 40 fillérért
 kapható kizárólag
POPPER GYULA
 fűszer, festék és lisztkereskedésben
 Tapolcán.

EKSTEIN SAMU
 bankbizományos
 Zala-Szent-Gróton.

A nagyérdemű közönség becses fi-
 gyelmébe ajánlom

pénzügynökségi irodámat.

Folyósítok állandó és törlesztéses
jelzálogkölcsonöket házakra, földbirto-
 kokra, vállalatokra. Bekeblezett drágább
 kamatu régi terheket konvertálok 5½
 százalékra néhány nap alatt minden
 előleg nélkül.

Váltókölcsonöket 6 százalékra folyó-
 sitok és konvertálok.

Becsübizonyítványt nem kérek, elég-
 séges csupán a telekkönyvi kivonat.
 Előlegesen értekezni **tapolczai** megbi-
 zottamnál, **Erdős Ferencznél** is le-
 het.

Magyarország legkitűnőbb három lapja.
 A magyar ujságírás szenzációi! Mesésen olcsó!

A magyar közönség legkedvesebb lapjai!

A NAP: ujságvállalat lapjai:

A NAP

A Nap ujságvállalat ESTI LAPJA

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 16 korona Negyedévre . . . 4 K. — f.
 Félévre 8 korona Egy hónapra . . 1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

A HIR

A Nap ujságvállalat REGGELI LAPJA

A Hir előfizetési ára:

Egész évre . . . 16 korona Negyedévre . . . 4 K. — f.
 Félévre 8 Egy hónapra . . 1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A Nap ujságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6 korona Negyedévre . . . 1 K. 50 f.
 Félévre 3 Egy hónapra . . — K. 50 f.

Egyes szám mindenütt 3 krajcár.

Aki a „FIDIBUSZ”-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a folyó hó
 végén megjelenő díszes „FIDIBUSZ-NAPTÁR”-t.

Tessék mutató számot kérni.

A NAP és A HIR a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törek-
 vések leghivebb, legtüzesebb szószólója.